

HRVATSKI SABOR
Odbor za poljoprivredu

D.E.U. br. 20/003

Klasa: 022-03/20-03/31
Urbroj: 6521-16-20-0
Zagreb, 15. listopada 2020.

ODBORU ZA EUROPSKE POSLOVE

Predmet: Mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija „od polja do stola“ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav, COM (2020) 381

Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora razmotrio je na 4. sjednici održanoj 15. listopada 2020. godine Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija „od polja do stola“ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav, koje je predsjednici Odbora za poljoprivredu sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora proslijedio predsjednik Odbora za europske poslove Hrvatskoga sabora, aktom od 1. listopada 2020. godine.

Predmetno Stajalište Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila je Zaključkom Klasa:022-03/20-07/217, Urbroj: 50301-21-20-2 na sjednici održanoj 25. kolovoza 2020. godine.

Uvodno je predstavnik predlagatelja podsjetio kako je cilj ove Komunikacije smanjenje okolišnog i klimatskog otiska prehrambenih sustava, jačanje njihove otpornosti, postizanje prehrambene sigurnosti u uvjetima klimatskih promjena i gubitka bioraznolikosti te predvođenje tranzicije na svjetskoj razini u smjeru konkurentne održivosti od polja do stola i korištenje novih mogućnosti. Stajalište Republike Hrvatske je da ovim aktom nije dovoljno prepoznata činjenica da su neki zahtjevi iz Strategije već uključeni u Zajedničku poljoprivrednu politiku, te da se već provode mjere korisne za klimu i okoliš. Strategijom nisu prepoznati ni ostvareni napreci u ovom polju, pa bi bilo korisno da je uz Strategiju bila izrađena i analiza učinaka koja bi pružila informacije o rezultatima mjera koje su na snazi i o očekivanom učinku mjera koji će proizaći iz primjene Strategije. Isto tako, smanjeno financiranje Zajedničke poljoprivredne politike nakon 2020 nije u skladu s očekivanjima koje se stavljaju pred poljoprivrednike Europskim zelenim planom i predloženom Strategijom „Od polja do stola“, pa su moguća i povećanja cijena hrane. Strategijom se uvodi i novi koncept prehrambene politike koja nadilazi sektor poljoprivrede i obuhvaća cjelokupni lanac opskrbe hranom, no konkretni ciljevi strategije vezani su samo uz poljoprivrednu proizvodnju, dok su doprinosi drugih dionika u lancu općenitije naravi. Republika Hrvatska podržava stvaranje kratkih lanaca opskrbe zbog jačanja otpornosti regionalnih i lokalnih prehrambenih sustava i manje ovisnosti o transportu, no smatra kako će pokušaj globalizacije EU standarda putem trgovinskih sporazuma imati ograničeni doseg jer ovisi o spremnosti trgovinskih partnera da

preuzmu ciljeve koji za njih u takvom obliku nisu obvezujući. Uz mjere za krizno upravljanje u sektoru hrane na razini EU, Republika Hrvatska je stala kako je potrebno predvidjeti ambicioznije mjere za rješavanje kriza na tržištu hrane od onih koje se predlažu Strategijom. Ciljevi ove Strategije nisu obvezujući sve dok ih države članice ne potvrde, a na Vijeću za poljoprivredu i ribarstvo razrađuju se zaključci o predloženoj Strategiji koji bi trebali biti usvojeni sljedeći tjedan. Predstavnik predlagatelja istaknuo je kako Republika Hrvatska poziva Europsku komisiju na provedbu procjene učinaka, naglašava značaj kratkih lanaca opskrbe, očuvanje genetskih resursa i borbu protiv nepoštenih trgovačkih praksi. Upozorio je i na problem vezan uz davanje preporuka državama članicama vezanih uz provedbu Strategije, a što bi moglo utjecati na donošenje nacionalnih Strateških planova u okviru Zajedničke poljoprivredne politike.

Strategija će utjecati na širok spektar gospodarskih aktivnosti, pozitivno će utjecati na okoliš i bioraznolikost, poboljšanje prehrambenih navika, ali i povećanje troškova i konkurentnost, pa je u raspravi istaknuta potpora provođenju aktivnosti prethodne procjene učinaka primjene Strategije. Postavljen je i upit o vremenskom razdoblju u kojemu će se raditi procjena očekivanog učinka mjera Strategije. Istaknut je i stav kako postojeće poljoprivredne prakse koje se provode u Republici Hrvatskoj, ali i uporaba pesticida i gnojiva nisu u skladu sa zaštitom okoliša, te bi se u budućnosti trebalo okrenuti prema odgovornom poduzetništvu i ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji. Vezano uz prehrambene navike, potrebno je raditi na promoviranju domaćih poljoprivrednih proizvoda i sprečavanju nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. Postavljen je i upit o komunikaciji, ali i mogućim rješenjima na razini Vijeća i Komisije vezano uz prijedlog kojim bi Komisija uvjetovala odobravanje nacionalnih strateških planova za provedbu ZPP-a nakon 2020. godine preuzimanjem mjera kojima se doprinosi Zelenom planu, Strategiji „Od polja do stola“ te Strategiji bioraznolikosti premda za to nema zakonske osnove. Uz predloženo smanjenje upotrebe pesticida i umjetnih gnojiva, koje će zahtijevati veća ulaganja i veće troškove za poljoprivrednike, a koje prati smanjenje raspoloživih sredstava za poljoprivredu, zastupnike su interesirala stajališta drugih država članica o ovoj temi. Postavljen je i upit o rokovima izrade nacionalnog Strateškog plana u okviru Zajedničke poljoprivredne politike, planiranoj zelenoj arhitekturi u okviru istog, ali i mogućnostima hrvatskih poljoprivrednika vezano uz zahtjeve koje pred njih stavlja Europski zeleni plan i prateće strategije. U kojoj mjeri je u Republici Hrvatskoj prepoznat problem i možemo li se učinkovito boriti s prijevarama povezanim uz hranu, hoće li se uvesti određene porezne olakšice kako bi se osigurao plasman poljoprivrednih proizvoda po prihvatljivim cijenama na tržište, te hoće li se uvesti zelena javna nabava kojom bi se obvezale javne institucije na nabavu poljoprivrednih proizvoda od lokalnih poljoprivrednika, zanimalo je zastupnike.

Predstavnik predlagatelja je odgovarajući na pitanja istaknuo kako Ministarstvo poljoprivrede prilikom izrade prijedloga zakonodavnih akata provodi prethodnu procjenu učinaka provedbe propisa. Procjena učinaka pratiti će se u razdoblju do 2024. godine., a Nacionalni strateški plan u okviru Zajedničke poljoprivredne politike u fazi je pripreme i biti će usklađen s prijedlogom ove Strategije, ali i europskim Zelenim planom. Vezano uz zaključke Vijeća istaknuo je kako oni nisu izravno primjenjivi, no europsko zakonodavstvo koje će se prilagođavati u provedbi Zelenog plana, zahtijevati će prijenos istoga u nacionalno zakonodavstvo. Uz predloženo ograničenje korištenja pesticida i gnojiva, istaknuo je kako se isti u Republici Hrvatskoj ne koriste previše, no primjena nekih alternativnih modela biti će potrebna kako bi se kvalitetno moglo odgovoriti na ambiciozne ciljeve i istovremeno održati razinu ekonomske učinkovitosti poljoprivrednih proizvođača. Uz navedeno, Republika Hrvatska podržava izuzeće od uvjetovanosti nekih kriterija za male poljoprivrednike. Vezano

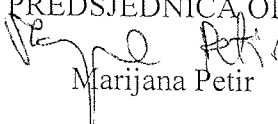
uz eko sheme, Republika Hrvatska podržava austrijski pristup kojim se prepoznaje dosadašnji doprinos postignut kroz provedbu mjera ruralnog razvoja. Zbog problema koji su se pojavili u provedbi Zakona o nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom, u tijeku su usuglašavanja vezana uz izmjene i dopune predmetnog Zakona. Kada je pak riječ o ograničavanju prava na izravna plaćanja, Republika Hrvatska stava je kako bi isto trebalo biti na dobrovoljnoj osnovi za države članice, a o proizvodno vezanim potporama se razgovara, no načelno Republika Hrvatska podržava da ostanu na istoj razini kao i do sada.

Odbor je sukladno članku 154. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora jednoglasno (7 glasova „za“) utvrdio sljedeće

MIŠLJENJE

Odbor podržava Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija „od polja do stola“ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav i poziva predlagateljicu da u daljnjim raspravama i stavovima koje zastupa u obzir uzme izražena mišljenja članova Odbora za poljoprivredu.

Za izvjestitelja na sjednici Odbora za europske poslove određena je Marijana Petir, predsjednica Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Marijana Petir